

ناول
له سپینو هیه
۹۹۹ سئنه

Ketabton.com

• ژبارن: هلمند اڅر

لومړی څپرکی

د آتون خدای بیا راټگ

څرگندونه: فراغه

فرعون د مصر د لرغونو واکمنانو لقب و چې د لومړنۍ لړۍ څخه (چې رامسيس تاسيس كړه) نيولي د وروستي فرعون د دېرشمې لړۍ تر سقوط پورې چې د بطاسه تر وخت پورې په همدې نوم يادېدل. لرغونو مصريانو خپل واکمنان فرعون بلل او د هغوی عبادت به يې كاوه. له دې واکمنانو څخه دېرشو لړيو واکمني كړي ده چې په لاندې ډول دي:

لومړۍ او دويمه لړۍ: ۳۲۰۰-۲۹۸۰ مخزيرديز، درېيمه لړۍ: ۲۹۸۰-۲۹۰۰ مخزيرديز، څلورمه لړۍ: ۲۹۰۰-۲۷۵۰ مخزيرديز، پنځمه لړۍ: ۲۷۵۰-۲۶۲۵ مخزيرديز، شپږمه لړۍ: ۲۶۲۵ - ۲۴۷۵ مخزيرديز، له اوومې لړۍ نه تر لسمې لړۍ: ۲۴۷۵ تر ۲۱۶۰ مخزيرديز، يوولسمه لړۍ: ۲۱۶۰-۲۰۰۰ مخزيرديز، دوولسمه لړۍ: ۲۰۰۰-۱۷۸۸ مخزيرديز، له ديارلسمې لړۍ نه تر اوولسمې لړۍ: ۱۷۸۸-۱۵۸۰ مخزيرديز، اتلسمه لړۍ: ۱۵۸۰-۱۳۵۰ مخزيرديز، نولسمه لړۍ (هغه دوران چې سينوهه پکې ژوند كاوه): ۱۳۵۰-۱۲۰۵ مخزيرديز (او هماغه دوران چې له سينوهه وروسته به يې وڅارو)

شلمه لړۍ: ۱۲۰۵-۱۰۹۰ مخزيرديز، يوويشتمه لړۍ: ۱۰۹۰-۹۴۵ مخزيرديز، دوه ويشتنه لړۍ: ۹۴۵-۷۴۵ مخزيرديز، له شلمې لړۍ نه تر پنځه ويشتني لړۍ: ۷۴۵-۶۶۳ مخزيرديز، شپږويشتمه لړۍ: ۶۶۳-۵۲۵ مخزيرديز، اووه

ويشتمه لړۍ ۴۰۴-۵۲۵ مخزيرديز، نه ويشتمه لړۍ: ۳۷۹-۳۹۸ مخزيرديز او
دېرشمه لړۍ: ۳۷۹-۳۴۲ مخزيرديز.

یو تاریخي ټکر

زما نوم (موتیه) دی. د فرعون (ست هوس) مېرمنې خدمتگاره یم. د (سته) لغت په مصر کې خبیث او رټل شوي انسان ته وايي. [ست هوس هم د شیطان د زوی په مانا دی] خو فرعونیان چې تل د خدایانو نومونه لري نو اوس یې ولې د (ست هوس) نوم پرې اېښی دی؟

د دې نوم اېښودنې علت له هغو پېښو سره چې غواړم ویې وایم او همدارنگه د دې یادښتونو د لیکلو له انگېزې او لامل سره نږدې اړیکه لري چې باید اشاره ورته وکړم. د پېښو د بیانولو لپاره باید پخوا وخت ته وگرځم او هغه څه مې چې له خپلې مېرې/ناسکه مور (موتې) څخه اورېدلي دي؛ ولیکم. په پیل کې باید ووايم چې زما نوم، زما د مېرې له نوم (موتې) څخه اخیستل شوی دی. په اصل کې لومړی هغې ماته د (کییا) په نوم غږ کاوه او دا نوم یې د خپل بادار د خوشولو لپاره پر ما ایښی و. د دې لپاره چې غلط نشئ او فکر ونکړئ چې مېرې مې وینځه وه، باید ووايم چې نوموړې د هغه لوی طبیب خدمتگاره او ملگري وه چې د فرعونیانو د څو پړاوونو واکمني یې لیدلې وه او د دوی په ژوند کې یې مهم رول لوبولی و. هغه زما ناسکه پلار (سینوهه) و. دا نوم (سینوهه) د هغه ناسکه مور پرې ایښی و. کییا د همدې سینوهه د مور نوم و. سینوهه خپلې خدمتگارې (موتې) ته وايي: زره مې غواړي چې خپل نوم دې په دې نجلۍ باندې کېږدې ځکه ته هم د کییا په څېر مهربانه او با احساسه یې او دا ستا حق دی چې خپل نوم دې په دې نجلۍ کېښودل شي تر څو زه هره شېبه د (موتیه) په نوم سره تا را په زړه کړم. مېرې مې چې هېڅکله یې د سینوهه د خبرې پر خلاف کومه خبره نه کوله، د هغه امر یې له ولې پرته ترسره کړ او زه (موتیه) شوم! خو زه څه ډول موتې او

سینووه ته ورغلم، دا هم ځانته کیسه لري چې په خپل ځای کې به یې ووايم.

بله موضوع د ست هوس فرعون (د شیطان زوی) په اړه ده چې زه یې د مېرمنې خدمتگاره وم او په دې اړه باید د خپلې مېرې موتي خبرو ته اشاره وکړم:

مېرې مې د ژمي په اوږدو شپو کې ډېرې کیسې کولې ترڅو ویده شم. کومې کیسې چې هغې کولې ټولې ریښتیني وې او د کیسو خلک (کرکټرونه) یې تقریباً ټول ژوندي وو. پلار به مې هم کیسو ته غوږ نیوه او د کیسې په پای کې به یې ځینې ځایونه سمول او ویل به یې: هسې نه چې د دې نجلۍ ذهن په ناسمو شیانو ډک شي. ځینې وختونه به یې کړس کړس وخنډل. موتي مېرې به مې فکر وکړ چې سینووه د نوموړي په کیسو پورې خاندي وبه یې ویل: باداره! خو تاسو دا کیسې همدا شان نه وې راته ویلي؟ ما خو له ځان څخه څه شی نه دي پکې گډ کړي.

پلار به مې وویل: نه موتي! ته فوق العاده هوشیاره مېرمن یې، ټول هغه مطالب چې ما د خپلو خاطراتو په کتاب کې لیکلي، ته یې ښه در په زړه کوې، زه زمانې ته خاندم، په زړه مې دي چې کله زما میرې (کیپا) چې تر اوسه هېڅوک د کیسه په ویلو کې د هغې ځای ته نه رسیري؛ ځینې کیسې به یې کولې چې اغراق پکې لیدل کېده، پلار مې چې د بې وزلانو ډاکټر و، نیوکه یې کوله چې دا کیسې دې هلک ته مه کوه! هسې نه چې ذهن یې له ناسمو شیانو ډک شي. پلار مې غوښتل چې ووايي چې ان ډېرې نادري پېښې هم ممکن تکرار شي او ښکاره بېلگې یې د نیل پر سر زما[موتیه] او د سینووه پیدا کېدل دي چې د ست هوس د نوم او د نوم اېښودلو لامل څخه وروسته به یادونه ترې وکړم.

د (ست هوس) نوم، شهزادگی باکتامون په خپل زوی کېښود. کله چې ست هوس فرعون شو نو د دې نوم اېښودنې په لامل پسې وگرځېده او کله چې پوه شو چې د دې نوم لاندې څومره عجیبه او شرموونکي کیسه ده؛ خپل نوم یې (سوبمن ورزا) ته بدل کړ.

(وحشي ورزا) یو ډول غوا ده چې د غواگانو په نندارو کې د جگړې لپاره روزل کېږي. ډېر ځواکمن او زړور حیوان دی. ست هوس خپل نوم په (ورزا) بدل کړ ترڅو د طبس خلک یې نوم هېر کړي خو له دې سره سره بیا هم د طبس خلکو هغه د باکتامون شهزادگی د تیرو مانی هېره نه کړه. باکتامون د ست هوس پلار یانې هورم هب څخه د کرکې له امله هغې ته نه نږدې کېده او د شهزادگی همدې مخنیوي او ځان ساتنې د هغه وخت فرعون (هورم هب) چې د مصر ترټولو غښتلی ځواک و؛ حریص او لېوال کړ، ان تر دې چې په وینښه یې ونه شول کولای چې له خپلې مېرمنې [باکتامون] سره پرېوځي خو د خوب راوړونکي درمل په کارولو سره د خوب په حالت کې له هغې سره ځملاست او همدغه وو چې د سوېمن ورزا (ست) نطفه وتړل شوه. شهزادگی باکتامون چې د ست هوس پلار (هورم هب) یې په بې پټۍ گواښلی و؛ خبره یې د عمل پړاو ته بوتله او د مانی د تیرو په شمېر خلک یې له ځان سره ځملول او د هغه مانی د جوړولو لامل یې هم هورم هب ته بیان کړ.

هورم هب د واکمنۍ او غیرت په دوو لارو کې پاتې شو او توره یې له تیکې راوباسله ترڅو باکتامون ووژني. هورم هب زړه نا زړه وړاندې لارو څو باکتامون یادونه ورته وکړه چې گوزار وکړه خو واکمني دې هېره کړه! ځکه چې د باکتامون شهزادگی سره د واده په دلیل هورب هب په قانوني ډول کولی شول چې سلطنت وکړي.

زما مېرې په دې اړه ماته ډېر څه وويل:

هورم هب د مصر په سوېلي سيمو کې له دوه کاله جگړو وروسته له ډېرو غنيمتونو سره مصر ته بېرته راغی او خپلو کسانو ته چې ډېری برخه يې تور پوستي وو، انعام ورکړ. د هورم هب د بيا راتگ په پار چې د يوه لوی سوېمن سردار په څېر بيا طېس ته راغی؛ د طېس ښار لس شپې او ورځې په خوښۍ او مزو کې ډوب شو. مستو سرتېرو له سهار نه تر ماښام او له ماښام نه تر سهار پورې د طېس له ښځو سره په عيش او عشرت، ساعتېرۍ او بې خبرۍ کې تېر کړل. په پايله کې د بل کال نوي زېږېدليو ماشومانو شمېر چې دوه رگه وو، په طېس کې د پام وړ و. هورم هب خپلې مېرمنې باکتامون ته گرانبيه ډالۍ راوړې چې جزئيات يې ډېر لنډ دي- د شترمرغ له بڼکو نيولي تر قيمتي نادرو ډېرو پورې خو باکتامون شهزادگۍ هغو ډاليو ته ان ور هم نه کتل او ويې ويل که چېرته زه دا ډالۍ ومنم خلک فکر کوي چې زه ستا مېرمن يم! ماته همدومره بس دي چې تاته مې يو زوی راوړی، له دې وروسته ان زما په کوټه کې ښکاره هم نه شې، ماته نږدې کېدل خو لېرې خبره ده چې په خپل خام خيال به له ما سره د مينې لوبې وکړې.. په ياد ولره هغه وخت هم د مينې لوبې نه وې او د کرکې لوبې وې. که چېرته وغواړې چې د هغې بلې شپې په څېر چې په معبد کې وو، په زور ما در نږدې کړې؛ له تا به داسې غچ واخلم چې تاريخ به يې بيلگه بيا ونه ليکي ځکه زه له تا کرکه لرم او کتل دې ما زړه بدې کوي.

د باکتامون شهزادگۍ مقاومت، هورب هم لا بخيل کړ، په دې وخت کې يې زما له پلار (سينوهه) څخه د خوب درمل وغوښتل. زما پلار له دې کار ډډه وکړه خو هورم هب له نورو ډاکټرانو څخه خوب راوړونکي درمل واخيستل، پرته له دې چې باکتامون پوهه شي، په يو ډول يې

ورباندي وخوړل. باکتامون ويده شوه او هورم هب د خوب په حالت کې د باکتامون بې احساسه او بې تفاوته بدن ته ورښکته شو. کله چې شهزادګۍ وپېښېږي، نو پوهېږي چې هورم هوب له څومره چل څخه کار اخيستی او له هورم هوب څخه لا کرکه کوي او له دې بده يې هغه وخت ده چې باکتامون شهزادګۍ څو اونۍ وروسته پوه شي چې اميندواره ده. له زوکړې وروسته، په ماشوم د ست هوس (د شيطان زوی) نوم ېږي. ست هوس يا د شيطان زوی خپل نوم به سوبمن ورزا بدلوي مګر هويت نه! اوس به اصلي معما وليکم، يعنې خپله کيسه به وليکم:

لکه څرنگه چې اشاره مې وکړه زه (موتيه) يم او د خپلې مېرې نوم را باندي اېښودل شوی دی. زما د پلار په خبره، زما مېره (موتي) تر ټولو مهربان او وفادار انسان و چې پلار مې پېژندلی و. نوموړې هم له خپل بادار سره په ټول وجود مينه درلوده، تر دې چې حاضره شوه خپل ژوند يې سينووه ته وقف کړي چې سينووه په جلاوطنۍ کې يوازې پاتې نه شي. دا خبره هم د يادولو وړ ده چې زما پلار د وفادارۍ، خدمت او مهربانۍ په جرم جلا وطن شو. هغه هم يو لا اصله سړي ته د خدمتونو له امله چې په ژوند کې يې له داخلېدو څخه نيولي ان د پاچاهۍ په پړاو کې يې هم [هورم هب] ته د پام وړ خدمتونه کړي وو. هورم هب هم خپله خبيثي، پستي او بې اصلي د ملګرتيا د ټولو معيارونو ته په شا اړولو سره وښوده. زما پلار به ويل چې هورم هب ان له وحشي ورزا غويي څخه هم ډېر بې احساسه او وحشي دی. هورم هب د واکمنۍ له لاسته راوړلو څخه وروسته زما پلار لېرې ځای ته تبعيد کړ ترڅو خپل فکرونه يې هېر شي خو له دې نه و خبر چې د پېښو تېرېدل هم ډېر عجيب لري. څومره به ښه وای چې هورم هب يوه شپه هغه زمانه ورپه زړه کړي وای چې يوازې له يوه باز سره چې په سر يې ګرځېده، طبس ته راننوت او همدا زما پلار

و چې له مرگ څخه يې بچ کړ. هورم چې د فرعون د ميرگي حملې شاهد و، د دربار له قانون سره سم بايد په مرگ محکوم شوی وای خو زما د پلار په منځگړيتوب له حتمي مرگ څخه روغ ووت.

د پېښو له تېرېدو څخه وروسته يې په سختو ورځو کې زما له پلار او د هغه له لرغوني غلام (کاپتا) څخه ډېر سره-سپين او غنم واخيستل. زه فکر کوم، لکه څرنگه چې زما پلار به ويل، کاپتا سم و او دا بې اصله او پست نژاده غرنی سړی يې ښه پېژندلی و او تل به يې د سينووه مخنيوی کاوه چې له هورم هب سره مرسته ونکړي. البته وروسته بيا کاپتا په طبس کې ځان ته فرعوني او شانداره ژوند جوړ کړ او داسې مانی يې جوړه کړه چې د هورم هب له مانی سره يې سيالي کوله او په طبس کې يې داسې طرفداران درلودل چې د کاپتا په يوه اشاره يې په ټول ښار کې گډوډي جوړولی شوه او هورم هب د کاپتا له همدې نفوذ څخه وېرېده هم خو کاپتا له دې ټول نفوذ سره ولې د سينووه د تبعيد مخنيوی ونکړ؟ دا هغه موده وه چې کاپتا په طبس کې لا ځواک نه درلود او له بل لوري هورم هب فرعون شوی و او ځان يې په سوېمن سردار مشهور کړی و.

وروسته چې دې حالاتو بدلون وکړ او د طبس هوا نرمه شوه، کاپتا هڅه پيل کړه چې بادر يې (سينووه) آزاد کړي او لکه څرنگه چې خپله يې هم ويلي دي، يوه شېبه هم د سينووه له ياد څخه بې خبره نه و پاتې شوی. ان د شپې مهال به يې هم د سينووه د څېرې په فکر کې ويده کېده. ډېر وخت به هغه ځای ته روان و چې هلته يې سينووه د نيږ په لاندي برخه کې له اوبو رانيولی و. زما د پلار مخکيني غلام زما مېرې ته کيسه کوله:

کله چې د نیل سره په هغه لوړ ځای کیناستم، هغه ځای ته مخامخ چې ما ته سینووه ښودلی و او ویل یې چې دلته یې له مزربو څخه اوبدل شوي ټوکری له اوبو راجکه کړي وه. د نیل چټک او ځواکمن بهیر مې لیده نو حیران به وم چې څنگه هغه ماشوم د وړیو تمساحگانو له یرغل څخه روغ پاتې شوی و! او یوه ورځ چې ښه پوهېدم ژړا تاوان راته رسوي ځکه چې یوه سترگه لرم خو بیا مې هم ډېر وژړل. ما ډېر شراب څښلي وو او غلامانو ته مې وویل چې روان تخت ژر تر ژره تیار کړئ. ویي ویل: باداره! چېرې لاړ شو؟ ومې ویل د نیل کوزې برخې ته!

ما د خپل همېشني عادت پر بنسټ چې نور مې نشول کولی چې د خپل بادار د لیدلو او لېرې والي غم وزغمم نو داسې کس یا ځای ته مې اړتیا درلوده چې تېر شوي یادونه بیا بیان کړي یا لږ تر لږه د داسې ځای لیدل چې تېر شوي یادونه بیا راپه زړه کړي. د بې وزلانو ځای، یا د سینووه د پلار ټاټوبي ته او وروسته د سینووه او د هغې وفاداره خدمتگاري کور ته یا هم هغه ځای ته چې سینووه ویلي وو چې هلته یې دی [سینووه] له اوبو رانیولی و؛ روحي او عاطفي احساس ټینګ کړم او له روحي څوړ څخه خلاص شم. په دې کچه له خیال او تجسم سره روردي شوی وم چې یوه ورځ مې د لمر لوېدو پرمهال، له مزربو څخه اوبدل شوی ټوکر د نیل د غوړگو (د کرکیو/نی بوتی) په څنگ کې ولید او فکر مې وکړ چې بیا هم فکر او خیال دی، یا هم زه چې یوه سترگه لرم؛ کوم شی چې د هغو غوړگو په منځ کې نیول شوی دی ماته د ټوکری په څېر ښکاري. سترگه مې پټه کړه، البته یوازې یوه سترگه او بلې پټولو ته اړتیا نه درلوده او له ماشومتوب راهیسې تل پټه وه. بیا مې سترگه خلاصه کړه ومې لیدل چې ټوکری له کرکیو سره لاس او ګرېوان ده او اوبه هم په ټوکری فشار راوړي. یوه شوم چې ټوکری ده او رښتیا ټوکری وه ژر ورغلم،

ټوکړی. مې راپورته کړه او یوه لوڅه نجلۍ مې پکې ولیده چې آرامه ویده ده او ژاړې هم نه. فکر مې وکړ چې حتماً مړه شوي ده او مړی یې اوبو ته ور اچولی، زه چې کلونه د سینوهه ترڅنگ د مرستیال په توگه ورسره وم او په لسگونه ځله مې د بې وزلو او شتمنو د کوپړیو په سورۍ کولو کې له هغه سره مرسته کړې ده، د یو ژوندي او مړه ماشوم په توپیر ښه پوهېدم او ومې کولای شوی چې تشخیص یې کړم چې پرېښتې ته ورته ماشومه نجلۍ ژوندۍ ده! عجبه دا وه چې دا ټوکړۍ مې سم په هماغه ځای کې پیدا کړه چې سینوهه څو ځله دا ځای راښودلی و. اوس به له دې جلی سره څه کوم؟ ما خو مېرمن نه درلوده، معما شوه! د ماشوم مینه او محبت مې په لومړي ځل کتو کې په زړه کې را پیدا شو. ژر د روان تخت په لور په منډه شوم او ومې ویل: په چټکۍ سره بېرته ماڼۍ ته ځو او یوې وینځې ته مې چې پوهېدم د ماشوم پالنه او وړتیا لري او همدارنگه ښه پاکوالی هم مراعت کوي، وویل چې ماشوم ښه وچ کړه چې وروسته به تصمیم ونیسم.

نا بللی مېلمه

وروسته له هغې چې کاپتا هغه ماشومه یوې وینځې ته وسپارله نو خپل یو غلام چې (اتوم) نومېده، راوغوښت او ورته ویې ویل: ای اتومه! غواړم چې تاته یو مهم کار وسپارم، که څه هم دا کار ستونزمن مالومېږي خو تر اوسه داسې نه دي شوي چې تاته مې کار سپارلی وي او ته یې ترسره نه کړې. ته داسې ځواک لرې چې ما په فکر کې ډوبوي چې دا څنگه ممکنه وه چې اتوم داسې ستونزه حل کړه.

اتوم وویل: تاسو په خپل غلام گران یاست هر کار لاره لري او زه پلټنه کوم چې هغې ته حل لاره پیدا کړم.

کاپتا وویل: مخکې وختونو کې مې یو ډاکټر پېژانده چې ستا په څېر یو غلام یې درلود چې له هېڅ ستونزمن کار څخه یې اوږه نه تشوله او په پای کې بریالی هم شو. (کاپتا د خپلې غلامۍ هویت له خپلو غلامانو او وینځو څخه پټ کړ او د نوې پژی/مجسمې په جوړولو سره یې د ځان لپاره نوی هویت تراشلی و) دا خبرې مې ځکه وکړې ترڅو کله چې تاته ستونزه وایم نو ته باید خبرې پکې ونکړې.

اتوم سر وښوراوه او ودرېد. کاپتا زیاته کړه: کلونه کېږي چې ما سینووه نه دی لیدلی خو اوس له هغه سره ملاقات کول ډېر ضروري دي، ناممکنه ده چې هورم هب ماته د سینووه جلاځای/تبعیدگاه ته داخلېدو اجازه راکړي، ان له دې چارچوکات څخه د وتلو اجازه هم نه راکوي. غواړم یو کس هغه جلاځای ته په داسې ډول ولېږم چې د هورم هب عسکرو ته کوچنی نښه هم پرېږدي. ته کولی شې چې جلاځای ته په ننوتلو او له طبس څخه د وتلو جواز په اخیستلو سره زما دا غوښتنه پرځای کړې. د سرو او سپینو په اړه هم تشویش مه کوه، که بیه یې هر څه وي، په غاړه

یې اخلم. اوس نو د خپل نفوذ او ملگرو په واسطه زما دا غوښتنه ترسره کړه.

اتوم خپل لاسونه په زنگونو کېښودل او تعظیم یې وکړ او ویې ویل: په دې شېبه کې په قاطع ډول کومه خبره نشم کولی خو د امر منلو تمه شته، که در په زړه وي کله چې له پاڅونونو پخوا هورم هب د اڅناتون په وخت کې گوښه شو او پر ځای یې هغه په تخت کې روان غټ سپری (پيیت) د قومندانۍ لپاره وټاکل شو؛ هماغه د ستونزو کونجی/کلیي ده.

کاپتا وپوښتل: آیا ته له هغه کفتر باز او مرغېاز سره پېژنې؟ نوموړی په داسې ځای کې نه دی چې ته وکولی شې ملاقات ورسره وکړې. اتوم وویل: حق له تاسو سره دی، گوښه شوي قومندان (پيیت) د آمون له معبدونو په لوټ کولو سره یو ښایسته ژوبن په خپل ټاټوبي کې جوړ کړی دی، ما چې له ماشومتوبه له حیواناتو سره سروکار درلود له غلام سره یې آشنا شوم او څو ځله مې د هغه د غرخنۍ ماته پښه وروترله او څو ځله مې د مرغیو ټینګې/کولمې هم وکتلې چې د یو ډول مخصوصو غوړیو په خوړلو یې ناراحتي رفع شوه. پيیت د خپل غلام په واسطه څو څو ځله زه د داسې ستونزو لپاره غوښتی یم، شاید وکولی شم چې د هغه گوښه شوي مرغېاز قومندان په واسطه کوم کار وکړو.

دا نقشه د کاپتا خوښه شوه او بیا یې وپوښتل: دا د لارې نیمایي دی ځکه څومره چې زه پوهېږم پيیت په خپله تر څار لاندې دی خو له هورم هب سره ضد یې له مور سره مرسته کوي. اتوم وویل: دا خبره مې باید بادار ته ویلي وای چې پيیت په طبس کې د ترټولو لویې عیاشخانې خاوند دی، د عیاشخانې پېرودونکي بېلابېل دي او بدکارې ښځې هم د یوې دوو کړیو لپاره ترټولو کلکې غوټې پرانیزي.

کاپتیا آرامه ساه واخیسته او ویې ویل: اوس مې فکر بشپړ ټول شو... تا په جلاځای کې د سینوهه ترڅنگ وینم چې زما پیغام هغه ته رسوي، نور جزئیات د جواز له اخیستلو وروسته درته وایم.

سبا ورځ د کاپتا غلام خپل بادار ته راغی او ویې ویل: زېری مې درباندي! لکه څرنګه مې چې ویلي وو، هغه عیاشخانه د بېلابېلو خلکو په ځانګړي توګه د مانوګانو او افسرانو د ټولېدو ځای دی، یو افسر چې د ساحلي تګ راتګ د نظارت مأمور دی او ځینې وخت په هغه لاره تېرېږي چې هلته د سینوهه جلا ځای دی. هلته د پېیت په عیاشخانه کې په یوې ښځې پسې دی... دا خبرې د پېیت غلام راته وکړې. کاپتا وویل: له دې غوره به نور څه وي، هم کولی شې چې له هغه افسر سره معامله وکړې او هم کولی شې چې د عیاشخانې له ښځې سره.

اتوم وویل: د عیاشخانې د ښځې په واسطه کولی شو ډېر ژر خپلې موخې ته ورسېږو، زه به کارونه سم کړم ترڅو بادار مې خوښ وي.

د اتوم څو ورځې درک ونه لګېد خو یوه ورځ له یوې نغاړل شوي پاپيروس سره په خوشۍ کاپتا ته راغی او ویې ویل: په ستر بادار مې درود! هم مې جواز واخیست او هم مې د [سینوهه] د جلاځای نقشه!

پاپيروس یې پرانیست جواز ته یې اشاره وکړه او زیاته یې کړه: ستاسو خوار غلام سواد نه لري ځکه چې ړوند یم خو پوهېږم چې تاسو یې لوستلی شئ او وګورئ چې څه شی یې لیکلي؟

د کاپتا کړس کړس خنداګانو غلام (اتوم) وارخطا کړ او فکر یې وکړ چې کاپتا شکي شوی دی. کاپتا په سختۍ سره کوښښ کاوه چې خدا یې غلي کړي او ویې ویل: که ته په خپلو غټو سترګو وایې چې ړوند یې، زه چې یوه سترګه نه لرم نو څه به ووايم!

اتوم په په حيرانتيا وپوښتل: نو په ماڼۍ کې هغه ستاسو مجسمې چې ليکل، لوستل او داسې کارونه ښيي؛ درواغ دي؟

کاپتا وويل: ليکل او لوستل يوازې هماغو مجسمو زده دي، نه ما! اوس بايد يو کس پيدا کړو چې له مور سره مرسته وکړي. اتوم وويل: لويه باداره! تاسو خو څو کاتبان لرئ... کاپتا وويل: ستا خبرو داسې گنگس کړم چې هېر مې شول چې زه څو پوه کاتبان هم لرم چې ان له جغرافيايي چاپېريال سره هم بلد دي.

بيا يې غږ کړ: رافسا! رافسا د کاپتا د پېښو ځانگړی ليکونکی و او ټولې هغه پېښې چې له کومې ورځې سينوهه جلاځای ته لېږل شوی و، د کاپتا په امر ساتلې. کاپتا رافسا ته وويل: دا نقشه او جواز وگوره او د هغې سموالی او ځای وټاکه. رافسا وويل: هر چا چې دا جواز ورکړی دی يو مسؤل کس و ځکه مهر يې د قومندانۍ مهر دی او همدارنگه نقشه هم ډېره ښه رسمه شوې ده.

کاپتا اتوم ته مخ وړ واپراوه او ويې ويل: اوس ستا نوبت دی، هر کله دې چې غوښتل حرکت وکړې نو ما ته ووايه ترڅو تاته يو ځانگړی امانت درکړم چې هلته يې د سينوهه خدمتگارې موتي ته ورکړې او ترڅنگ يې يو ضروري پيغام هم سينوهه ته ورسوي.

هغه څه چې په منځ کې ناڅرگند پاتې شول، هغه د قرارگاه د مأمور افسر او د کاپتا غلام (اتوم) ترمنځ شوی تړون و. اتوم په ماهرانه ډول پرېښودل چې کاپتا په خپلې ټولې هوشيارۍ سره د دې راز په اړه وپوښتي، يوازې يې کاپتا ته وويل: ستاسو امر ته چمتو يم.

کاپتا يو څه سره سپين او ځينې نور شيان اتوم ته ورکړل او ويې ويل: يو څه سرو زرو ته به اړتيا پيدا کړې، دا شيان سينوهه مخکې غوښتلي

وو خو دا چې څوک مې پيدا نکړل چې ور ويې لېرم نو ومې ساتل. ته دا شيان سينووه ته ورکړه او ماشوم هم موتي ته ورکړه او ووايه چې د ماشوم له درلېرلو پرته بله هېڅ چاره نه وه. اتوم وپوښتل: باداره! آيا دا ټول کوښښونه يوازې د دې لپاره وو چې د سينووه خدمتگاري ته ماشوم ور ورسوي؟ که داسې وه نو کولی مې شول چې له سرخوړي پرته په ډېره ساده، قانوني او رسمي لاره دا کار سرته ورسوو.

کاپتا وويل: ماشوم يوه پلمه ده، ته به ځې سينووه به راضي کوي چې له خپل جلاځای څخه وتښتي. اتوم حيران شو او ويې ويل: دا خو د اوامرو برخه نه وه، فکر نه کوم چې د بندر افسر يې راسره ومني. کاپتا په لوړ غږ وخنډل او ويې : د سرو زرو کړۍ به ووينې چې څه ډول زموږ دا غوښتنه تر ستوني تېروي! ما خو تاته وويل چې په دې زمانه کې سره زر د ټولو ستونزو حل دی.

سینوهه څنگه ومنله چې خپل جلاځای پرېږدي؟

هغه څه چې د سینوهه یې وهڅاوه چې هغه جلاځای پرېږدي، دوه اغېزناک لاملونه وو: لومړی یې د نیل څخه اخیستل شوی ماشوم و چې سینوهه ته یې د خپل ورکتوب وختونه ور په زړه کړل او دویم لامل د اتوم له خوا د هغه د اوسېدو د ځای خبره وه چې ویې ویل: د تمساح لکی میخانه په طبس کې د خوندي ځایونو څخه وه ځکه دا ځای یوازې میخانه نه وه بلکې مېلمستون هم و! سینوهه د دې خبر په اورېدو سره حیران او لرزان شو او خپله مېرمن (مریت) ور په زړه شوه چې ویلي یې وو "د تمساح لکی د شرابو جوړولو چل یې له پلار څخه زده کړه و!" سینوهه له ځان سره وویل: هسې نه چې مریت کوم خپلوان، خور او یا ورور درلود چې د تمساح لکی د جوړولو چل یې د مریت له پلار څخه زده کړی وي او په ډېر احتمال سره که چېرته د میخانې اداره کوونکی ښځینه وي نو بې له شکه هغه د مریت خور ده.

سینوهه وپوښتل: د تمساح لکی میخانه څوک اداره کوي؟ اتوم وویل: یوه مېرمن ده چې په ښکلا کې مشهوره ده! سینوهه په فکر کې لاړ او زیاته یې کړه: که چېرته ته د کاپتا له لوري راغلی وي، پوهېږې چې آیا کاپتا میخانه جوړه کړې ده کنه؟ او یا دا چې دا میخانه د کاپتا ده که د بل چا؟ اتوم وویل: رښتیا دا دي چې د تمساح لکی د میخانې له جوړولو څخه ډېره موده تېرېږي ځکه زه خپله میخور/شرابي یم او داسې ځایونو ته ډېر ځم، د دې میخانې نوم په اصل کې (سته هوس) و خو په دې وروستیو کې د یوې وچې تمساح په لگولو سره چې سرې سترگې لري، په دوو نومونو یاده شوي. د تمساح لکی شراب تېز شراب دي چې میخانه یې هره شپه داسې له پېرودونکو څخه ډکه کړي وي چې خاوند یې اعلان

کړی دی چې هر څوک که غواړي چې د تمساح لکی میخانې ته د شپې له خوا راشي باید مخکې له مخکې د ځای غوښتنه وکړي.

سینوهه ډېر وسوسي شو او نور باوري شو چې د میخانې خاوند د مریت خور ده چې د هغې بې مثاله شرابو د جوړولو په چل پوهېدو سره یې د تمساح لکی میخانه له سره جوړه کړي ده.

هغه بله خبره چې د (سته هوس) میخانې یو بل نوم هم درلود؛ یو پلان و چې د میخانې خاوند د خاوند له لوري چې د سینوهه د تېښتې څخه خبر و جوړه شوي وه او دا چې له اتوم سره یې پېژندل، ورته ویې ویل: ته یوازې په یوه لاره کولی شې چې سینوهه د هغه له جلاځای څخه وخوځوې. اتوم وویل: که چېرته زه داسې کار وکړای شم، ما به خپل بادار په سرو سپینو کې ډوب کړي. د میخانې خاوند وویل: که غواړې چې آزادي او سره سپین لاسته راوړې نو د کاپتا په پیټیو/بارونو کې چې هر څومره شراب دي، ټول راجمع کړه او په هر قیمت یې راته وپېره. کاپتا د تمساح لکی د میخانې له تړلو وروسته یو څه اندازه د تمساح لکی شراب په ځانگړو منگيو کې ځای پر ځای کړل او خپلې ماڼۍ ته یې یووړل. اتوم په خدا شو او ویې ویل: څه موده مخکې په ناڅاپي ډول ماته خپل بادار کاپتا وویل: چې د شپې ککړۍ را ښکاره کوي، که د تمساح لکی ډېر شراب غواړې نو شته دي. اوس مې هم کاپتا بادار خوشالیري او هم تاسو خپلې موخې ته رسېږئ. کله چې د میخانې خاوند د تمساح لکی شراب لاسته راوړل نو یوه وچه تمساح چې سرو سترگو یې پرکه کوله، د میخانې په سر ځوړنده کړه او ورو ورو د تمساح لکی شراب له خپلې مشهورې مخینې سره د طبس په می خوارانو کې یو ځل بیا شهرت پیدا کړ خو ډېرو لږو کسانو به د میخانې خاوند چې یوه ښځه وه، کتلی شوه. د (سته هوس) په نوم کم عمره جلی له څو قوي کسانو سره یو ځای دا میخانه اداره کوله.

د تمساح لکۍ میخانې او د ماشوم د شتون کیسو سینوهه او په ځانگړې توگه د هغه خدمتگاره موتي وپارول او هم یې په فکر کې کړل. سینوهه او موتي چې تقریباً له هغه چاپېریال سره عادت شوي وو، یو ډول آرام او له شور او ځور څخه لېرې ژوند تېراوه. هغه سرتېري چې په جلاځای کې د ساتونکو په توگه گمارل شوي وو، ښه ژوند یې جوړ کړی و او سینوهه او موتي ته په دې کچه نږدې شوي وو چې هیله یې کوله چې سینوهه باید په هغه ځای کې پاتې شي. دوی هلته دومره د امن او آرامتیا احساس کاوه چې ان خپلې کورنۍ یې هم کار ځای ته راوستلي وې. دلته خبره موتي ته رسېده چې د خپلو تجربو او هنر په واسطه یې پر هغو کسانو اغېز کړی و: خوره ډوډۍ، د شیرینیو ډولونه، د بېلابېلو خوراکونو د پخولو څخه سربېره د ساتونکو ښځو ورځني روزل وو چې د موتي له لارښوونو او امرونو څخه یې د وینځو په څېر پیروي کوله.

په خپله موتي هم له سینوهه څخه د لوستلو او لیکلو تمرین کاوه. د هغې کوچنۍ ټولنې ټول امید سینوهه او موتي و چې د جلاځای د پرېښودو خبرې په سر په دوه لارۍ کې پاتې شول. د هورم هب کسان چې تقریباً په هغه ځای کې هېر شوي وو ځکه چې د دولت تنخوا ته یې اړتیا نه درلوده او دوی خپله حتی څو غلامان د کرنې کارونو لپاره اخیستي وو او له دې پلوه اندېښمن نه وو. له بلې خوا یې زړه نه غوښتل چې سینوهه او موتي دې جلا ځای پرېږدي. یو بل لامل هم دوی ځورول، هغه دا چې د سینوهه د تگ راز به یوه ورځ افشا کېږي او دوی به یې ځواب ورکوي. دا خبره سینوهه ښه درک کړې وه او ویې ویل: زه نه غواړم چې زما آزادي او تگ ستاسو د نیولو په بیه تمام شي، په همدې دلیل مې که څه هم کولی شم چې لار شم خو داسې مې ونکړل ځکه یوه بله ښه حل لاره راته مالومه شوه چې هم وکولی شم دا ماشوم تر یوه ځایه ورسوم

چې ښه تربيه شي او په ښو شرايطو کې را لوی شي. بله خبره دا چې هورم هب غواړي زموږ څخه ځان خلاص کړي او شايد زموږ د له منځه وړلو په پار کسان دې ځای ته راواستوي. تر ټولو ښه لار د هغوی ډار او په هيله کېنول دي. ورته ووايئ چې موږ د هغوی جلاځای ته زنځيرونه او قلفونه اچولي وو او همدا نن سهار خبر شوو چې دوی [سينووه او موتي] ورک شوي دي. دوی به زموږ د لټولو په هيله تاسو وبښي.

د کپ چاپېریال (د واکمنو او خانانو ښوونځی) او د تمساح لکۍ اشرافي میخانه

په هغه وخت کې چې زه [موتیه] د فرعون مېرمنې په خدمت کې وم، د کپ ښوونځی د طبس له غوره علمي مرکزونو څخه و چې له دارالحیات سره یې سیالي کوله. دارالحیات کې په عمومي ډول طبابت لوستل کېده خو د کپ په ښوونځي کې بېلابېل علوم تدریس کېدل. د (کپ) لغت د تړلي ځای په معنا دی، په دې چاپېریال کې د بېلابېلو تخصصي ښوونځيو ټولگه وه چې یوازې د هېواد د لوړ رتبه او سیاسي څېرو اولادونو هلته لاره درلوده. په ځانگړي ډول د فرعون، دربار او په دوی پسې تړليو کورنیو اولادونو به هلته سبق لوسته. دې ځای ځانگړي قوانین او مقررات درلودل ان په خپل چاپېریال یې هم اغېز کړی و، داسې چې د دې سیمې میخانه یې هم څو کلونه وړاندې ځکه وتړله چې د کپ له ښوونځي سره څنګ په څنګ وه.

دا میخانه د ونو په منځ کې، د نیل څخه په لوړه تپه باندې له یوې ښکلي منظرې سره جوړه شوي وه او د میخورانو لپاره یې تل پاتې او خیالي شېبې پر ځای پاتې کولې. د اخناتون د خسر (آمي) د واکمنۍ په وخت کې چې طبس د پاڅون او گډوډۍ ښکار شو او ټول ځایونه چې له ډلې یې میخانې هم د برید لاندې راغلې، د کپ میخانه د هغې تباهی څخه د لېرې والي په وجه بچ شوه او له ړنگېدو وژغورل شوه. د دې ترڅنګ چې میخانه غیر فعاله وه نو کله چې هورم هب فرعون شو، میخانه هم بېرته فعاله شوه.

یوه ورځ سهار مهال، د میخانې لویه دره له وچ غږ سره تاو شوه، څو کارگران او انجینران/معماران ننوتل. له هغه وروسته په هغه ځای کې

د گوتو شمار گاونډيانو وليدل چې کارگران د پام وړ هڅه او فعاليت کوي او په ودانۍ کې کار پيل شوی چې د ميخانې په بيا جوړولو کې په ښايسته ډول لگيا دي او يوه لويه تابلو يې وليده چې شيطان پرې رسم شوی و او د (ست هوس) نوم چې د شيطان د اولاد په مانا دی، هلته وځړول شو. دا ځای ميخانه او مېلمستون دواړه وو او د طبس تر ټولو ښکلي او مجلې ميخانې په توگه مشهوره شوه.

خو د ميخانې محبوبيت او مشهور کېدل هغه وخت د برېښنا په څېر چټک شول چې د يوې وچې تمساح يو جسد يې د ست هوس له څنگ سره ځوړند کړل شو او د (تمساح لکۍ) شرابو شتون ميخانه له خلکو ډکه کړه. (سته) چې د ميخانې د خاوندې لور وه د مور په امر يې يوازې د هغو خلکو خدمت کاوه چې مخکې له مخکې يې په ميخانه کې د ځای غوښتنه کړي وه. ستې بې سياله او بې بديله ښکلا درلوده او د شپې له خوا د مشعلونو په رڼا کې يې ټول ځانته جذبول. د ميخانې ښکلي شکلونه له ځانگړو لرگيو څخه تراش شوي وو، په ودانۍ کې کارول شوي هنري لرگي يې د ډوبو شويو کښتيو له پاتې شونو او وروسته پايې شويو څخه جوړ کړي وو چې هم ډېر کلک او هم ډېر گرانبيه او دوامدار وو. د روښنايي څراغونه، رنگينې پردې او د ميخانې لويې يې، يوازې د فرعون په ماڼۍ کې ليدل کېدل او ځينې نور شيان ان په ماڼۍ کې هم نه پيدا کېدل.

د ميخانې د نومولو لامل، لکه څرنګه چې اشاره وشوه د (ست هوس) د ميخانې د خاوندې د لور له نوم څخه اخيستل شوی و او دا جلی د ځوانۍ په عمر کې ډېر فعاله او هوشياره وه. مور يې ټول کارونه هغې ته سپارلي وو، که څه هم ټول کارونه يې تر څار لاندې وو خو لويې پرېکړې يې د ميخانې له خاوندې څخه اخيستلې، په ځانگړي توگه د هغو

مېلمنو په اړه چې په سته-هوس ميخانه کې يې د خوب او پاتې کېدو نيت درلود، ډېر دقت کېده. يوازې هغو کسانو کولى شول چې هلته شپه تېره کړي چې په پېژندگلوۍ به هلته راتلل. په همدې دليل د کاپتيا استازيو چې په روان تخت کې سپاره ول، د سته هوس ميخانې ترڅنگ له تخت څخه پياده شول. دوى په ميخانه کې د ځاى پيدا کولو څخه نا اميده بېرته د کاپتا ماڼۍ په لور ستانه شول.

کاپتا وپوښتل: آيا دوى تاسو ته ونه ويل چې ولې زما د مېلمنو لپاره ځاى نه درکوي؟ غلامانو وويل: مور ته يې وويل چې بادار مو بايد په خپله راشي او د ځاى سپارښتنه وکړي، ستاسو شتون لازم دى.

کاپتا بيا ما [موتي] ته د ميخانې خاوندې او خپل رفتار په اړه وويل چې څه ډول يې په ميخانه کې ځاى ترلاسه کړ.

کله چې غلامان کاپتا ته وايي چې بايد ستاسو بادار په خپله راشي نو کاپتا صرف نظر کوي خو ور په زړه کېږي چې د سينوهه د حرکت دليل له خپل جلاځاى څخه هماغه د تمساح د ميخانې نوم و نو په همدې دليل امر کوي چې د هغه روان تخت د تمساح لکۍ ميخانې په لور يوسي. کله چې کاپتا ميخانې ته ننوځي نو د تندر وهليو په څېر وچ درېږي، يوه شېبه يوې او بلې خواته سر تاووي او شاوخوا گوري. آيا دا د کپ په لېږي او پرته سيمه او د کپ په چاپېريال کې دى که په بندر کې په خپله ميخانه کې؟ هماغه بوى، هماغه روښانتيا، هماغه لوبښي او هماغه د تمساح لکۍ شراب! يوازې د تېر او اوس توپير د تمساح لکۍ د تېزو شرابو په څېنلو کې د کاپتا وړتيا ده! کاپتا له يوې ښځې سره مخ شو چې ځان يې (خونفر) ورته معرفي کړ. په پيل کې د ميخانې خدمتگار وويل چې څو نفره له تاسو سره گوري. کاپتا وويل: زه يوازې له يو نفر سره کار لرم او هغه هم د

میخانی خاوندې سره.. چې په دې وخت کې یې واورېدل: مهرباني وکړئ
ښاغلی کاپتا! زه (ځونفر) یم!

دا چې د میخانی خاوندې د کاپتا نوم زده و، حیران شو خو
(ځونفر) یې حیرانتیا ورکه کړه او ویې ویل: مه حیرانېږئ ښاغلیه! په دې
طبس کې څوک نشته چې کاپتا د هغه له آسمانڅکې ودانی سره ونه
پېژني. ولې مو غلامانو ته ونه ویل چې تاسو په میخانه کې ځای ته اړتیا
لرئ؟

کاپتا وویل: زه ځای ته اړتیا نه لرم، زه خپله مانی لرم. داسې
مېلمانه لرم چې شاید ډېره موده په دې میخانه کې استوگنه وکړي. ځونفر
له ځنډ پرته وویل: قدمونه یې مبارک شه، هېڅ ډول مانع نشته.

کاپتا په ځیرکۍ سره وپوښتل: ولې د دې میخانی په چاپېریال
کې دومره ډېر عسکر او دولتي کارکوونکي شتون لري؟ د دې کسانو شتون
د میخانی ښکلا لا ډېروي.

ځونفر وویل: د همدې خلکو شتون دی چې زموږ پیرېدونکي کولی
شي په آزاد او له مزاحمت پرته هر څه چې وغواړي په دې لېرې پرته
سیمه کې ترسره کړي. دا خلک امنیت ټینګوي، تاسو وینئ چې د کپ
سیمه یوه لېرې سیمې ده. کاپتا ومنله او ویې ویل: تاسو سم وایئ، کله
چې ما په بندر کې میخانه درلوده نو ساتونکو کسانو ته به مې وریا شراب
ورکول ترڅو میخانه مې وساتي.

(ځونفر) ځان ښکاره کوي

[سینووه او موتي د اتوم په لارښوونه د نوي جوړې شوي تمساح لکۍ میخانې ته راوړسېدل] کاپتا د خپل ارباب د ژغورلو له امله خوښ و او په هغه لېرې او بې وزلي سیمه کې یې چې خپل بادار ولید نو په ژړا یې پیل وکړ. موتي وویل: مه ژاړه کاپتا، په دې میخانه کې څه راز شتون لري!

اتوم وویل: که ماته مې بادار اجازه راکړي نو کولی شم دا راز کشف کړم ځکه اورېدلي مې دي چې په دې میخانه کې که هر څوک د سته (شیطان) په نوم پسې وگرځي، په څه بلا به ککړېږي. موتي وویل: شاید د هورم هب د زوی (ست هوس) د لاسه چې نوم یې د شیطان د زوی مانا ورکوي.

اتوم وویل: شاید د سته [د میخانې د خاوندې لور] نوم هم هماغه د [سته هوس] شیطان اولاد په مانا وي. څه موده مخکې مې واورېدل چې یو چا دننه په میخانه کې هغې ته په (هوس) غږ وکړ او وروسته یې په ټوکو وویل: شاید د سته هوس مور هم له بې شمېره کسانو سره ویده شوي او مور یې هم چې د ماشوم له پلارانو څخه کرکه درلوده؛ د ست هوس نوم پرې اېښی! د دې ترڅې ټوکې څخه وروسته یو ژوره او درنه چوپتیا خپره شوه.

اتوم زیاته کړه: زه په خپله دا راز کشف کوم خو یو څه سره زرا! ځکه چې آیا کاپتا ونه ویل چې په طیس کې داسې ستونزه نشته چې په سرو زرو حل نه شي. کاپتا وویل: په ممفیس ښار کې هم سپین زر د سرو زرو کار درته کوي خو دا چې دا خبره ډېره ارزښتمنه ده نو که سره زر هم مصرف کړې، ضرر دې نه دی کړی.

بله شپه اتوم د تمساح لکی شرابو یوه کوچنی کوزه وغوښته چې
څو پیالی پکې ځایبدلې او د مېز سره نږدې کېناست او د سرو زرو درنه
کړې. یې د (ستې) په ورغوي کې ورکېښوده. سته له دې سخاوت څخه
حیرانه شوه او په منډه منډه دننه لاره او بېرته په مشکوکه څېره د مېز
خواته راغله پرته له دې چې اتوم ته ور وگوري. اتوم د ستې د حالت د
بدلون په اړه حیران شو او په دې لټه کې شو چې له ستې څخه یې لامل
وپوښتي. سته څو شېبې وروسته اتوم ته راغله او له توقع لېرې په گرمه
لهجه یې له اتوم څخه وپوښتل: آیا تاسو له طبس څخه راغلي یاستې؟

اتوم وویل: هو.. ولی؟

ستې وویل: غوښتل مې چې په خپل لاس پیاله درته ډکه کړم او
د سرو زرو له کړۍ څخه مو مندوی یم. بیا یې وپوښتل: آیا تاسو هم له
هماغه ماشوم لرونکي مېرمنې سره یاست؟

- زه د هغه ښځې د بادار د غلام غلام یم!

ستې ښایسته خدا وکره او ویې ویل: دا شوه معما!

اتوم وویل: کولی شم وپوښتم چې دا میخانه د چا ده؟

- دا میخانه او مېلمستون د (ځونفر) په نوم خاونده لري! اتوم
سر وښوراوه او ویې ویل: ما هم همداسې فکر کاوه. بیا یې ستې ته بله
ډالۍ ورکړه او بېرته خپلو ملگرو ته راغی او ویې ویل: دا میخانه او
مېلمستون په ځونفر پورې اړه لري. سینوهه وویل: له کومه پوه شوې؟

اتوم وویل: هغې جلی راته وویل چې په دې میخانه کې هرکاره
ده. کاپتا وویل: ما له هغې سره خبرې وکړې خو خپل مخ یې پوښلی و،
ډېر حیران شوم.

په هغه عجيبه شپه، ستې د څو کړيو سرو زرو په بدل کې چې په طبس کې د څو کورنيو مياشتني عايد و، له اتوم څخه وغوښتل ترڅو د په مېلمستون کې د هغې مېلمه شي. کله چې اتوم دا بلنه واورېده نو ټکان يې وخوړ او ويې ويل: آيا زه او ته...؟ ستې وخنډل او ويې ويل: ستاسو ملگري، زه او ځونفره (د ميخاني خاونده)!

بله شپه کاپتا، موتي او سينوهه د اتوم په لارښوونه د مېلمستون په په يوه له برمه ډکه کوټه کې کېناستل. د تالار ښکلا د سينوهه لپاره ډېره عجيبه وه. د آموني متو په سر او تر ټولو مهمه د (مراد ورکولو خداي) توره مجسمه چې سر يې پېشو ته ورته و، رسم شوي وو. موتي کاپتا ته وويل: ته بايد نن ورځ خوښ اوسې چې ودې کولی شول خپل بادار وژغورې او همدارنگه د ده په څېر يو ماشوم هم له اوبو ونيسې او زموږ په ژوند کې يې راگډ کړې.

سينوهه خبرې نه کولې او غلې په فکر کې ډوب و. موتي وپوښتل: لکه چې لوی بادار نه دی خوښ، لږ تر لږه د دې ماشوم د راتلونکي په اړه هم بايد خوښ اوسې. سينوهه وويل: زه د همدې ماشوم د راتلونکي په اړه خپه يم. زه چې د فرعون د اولادې، د فرعون ځانگړی ډاکټر او شتمن کس وم او له ځينو ملگرو لکه کاپتا، موتي او مريت سره وم له څه ورځو سره مخامخ شوم ځکه چې زه د لارې سر ماشوم وم او ترڅنگ يې هلک هم وم. درېغه د دې بيچاره نجلی پر حال!

کاپتا وويل: زه به د مسو وروستی کړی. هم د موتيه د خوښۍ او آرامتيا لپاره ولگوم. سينوهه سر پورته کړ او ويې ويل:

زه د دې تېښتې په اړه په اندېښنه کې يم ځکه چې ممکنه ده چې په شرقي ساحلونو کې شايد زما هغه ساتونکي ورپرول شي او مجازات

به شي. کاپتا وويل: د ساتونکيو په اړه دې زما د بادار فکر آرام وي ځکه ستاسو له تگ وروسته مې هغوی ته په سوريه کې د عايد ښه ځای په نظر کې ونيو ترڅو دوی د هورم هب له کسانو څخه ډاډه وي او دوی مې د کارگرانو او خدمتگارانو په حيث هلته ولېږل ځکه چې پوهېدم چې بادار به مې خپه شي. سينوهه وويل: اوس مې فکر آرام شو، ښه نو راځئ چې اوس، سره له دې چې بوډا شوی يم خو د تمساح لکۍ د شرابو خوند په آسانۍ سره پېژنم او ډېر هيچاني يم چې پوه شم چې هغه څوک چا دلته راوستلی چې د تمساح لکۍ شراب پېرودونکو ته ورکوي او وايي چې هغه يوه مېرمن ده؛ ووينم.

موتي وپوښتل: کولی شم چې وپوښتم چې زما گران بادار د ميخاني د خاوندې سره د ليدلو په اړه ولې ټينگار کوي؟ سينوهه وويل: لومړی دا چې بايد وپوښتم چې د سته/شيطان نوم يې ولې په ميخانه باندې اېښی او دويم دا چې د تمساح لکۍ شراب يې له کومه کشف کړي دي.

کله چې کاپتا وليدل چې د سينوهه اراده ډېر ټينگه ده نو ويې ويل: که چېرته ستاسو غلام همدې دوو پوښتنو ته ځای په ځای ځواب ووايي نو بيا به هم د ميخاني د خاوندې سره د ليدلو لپاره دومره ټينگار کوئ؟ سينوهه وويل: يوازې بايد دومره پوه شم چې هغه د مريت خور نه ده ځکه چې يوازې د مريت خور کولی شي چې د تمساح لکۍ شراب چمتو کړي. کاپتا وويل: کله چې ستاسو غلام [کاپتا] دې دوو پوښتنو ته ځواب ووايه نو اېهام به مو په خپله له منځه لاړ شي.

سینوهه چې موضوع ورته جالبه شوي وه، وویل: تر اوسه هېڅ په دې ډول نه وې مرموز شوی، ژر ووايه چې دا مرموز مسایل څه ډول راته پرانیزي؟

کاپتا وویل: د تمساح لکۍ شرابو په اړه باید ووايم چې جوړونکي يې اور واخيست او اېره شو او د دې شرابو د جوړولو چل يې هم له ځان سره قبر ته يووړ. د تمساح لکۍ دا شراب ما په خپل ساتنځای کې درلودل او ستاسو د راشکون لپاره مې د دې ځای ساقي ته ډالۍ کړل ترڅو د ميخانې په سر باندې د (تمساح لکۍ) نوم وڅړوي او تاسو وهڅېږئ!

سینوهه وویل: جالب پلان و. نو پر دې بنسټ داسې څوک نشته چې د مریت خور به وي! خو د سته د نوم په اړه چې دا د ميخانې د خاوندې لور ده او ویل کېږي چې په ټول مصر کې جوړه نه لري نو ځکه غواړم چې د ميخانې خاونده او په خپله سته ووينم. په دې نوم کې حتمن کوم راز شتون لري. دا چې د ست نوم سینوهه په فکر کې ډوب کړی و[له دې سره ست رانوته او څنډې ته ودرېده] سینوهه وویل: د پيشو دا سر مې چېرته ليدلی دی؟ ستې وویل: زه نه پوهېږم چې تاسو د پيشو سر(مراد ورکولو خدای) چېرې ليدلی، په راتلونکو څو شېبو کې به (ځونفر) راشي او تاسو ته به ووايي... سینوهه وویل: د مېلمستون او ميخانې خاونده؟ ستې وویل: که څو شېبې صبر وکړئ پوه به شئ! اجازه راکړئ چې ستاسو د حيرانتيا لپاره څراغونه گل/مړه کړم. هر کله مې چې وویل سترگې پرانیزي نو زه به څراغونه روښانه کړم او تاسو هم کولی شئ چې سترگې مو پرانېزي.

هغه څو لنډې شېبې دروند سکوت چې پر سینوهه، موتي (چې ماشوم ورسره و)، کاپتا (چې د ځونفر د ليدلو لپاره انډېښمن و) اتوم(چې

فکر یې کاوه چې د بښایسته سټې پام ور اوښتی) حاکم و؛ د ښځینه گامونو
غږ مات کړ او وویل شول: څراغونه روښانه، سترگې خلاصې!

د (نفر نفر نفر) په لیدلو سره ناڅاپه د سینووه زړه ولوېد... (نفر
نفر نفر) چې نور یې د ځوانۍ ښکلا شاته غورځولي وه، د دم ختلي بُت
په څېر د سینووه مخې ته ودرېده او ویې ویل: ای کوپړۍ سوری کوونکيه
ډاکټره! مه وپېرېه، زه د (ځونفر) روح یم! سینووه ناڅاپه وویل: (نفر نفر
نفر)! ته یې؟

هماغه شېبه وه چې اتوم او کاپتا د څو نفر د ریښتیني هويت په
اړه پوه شول چې دا په اصل کې ټول یو نفر دی (نفر نفر نفر). کاپتا، موتي،
او په خپله د (نفر نفر نفر) لور سټې هم د (نفر نفر نفر) د حیرانتیا او
پېغور په دلیل نه پوهېدل او په پټو شونډو او وتلیو سترگو په نوي راز د
پوهېدلو لپاره منتظر وو. (نفر نفر نفر) چې سر یې خریلی او غوړي یې
پرې موشلي وو، آرامه کېناسته او سینووه ته یې وویل: تا ته باید هغه
مجسمه (د مراد ورکولو خدای) ښه در په زړه وای!

او بیا یې هغې مجسمې ته اشاره وکړه چې سر یې پیشو ته ورته
و. کاپتا چې د سینووه په څېره کې خپگان ولید نو وغږېد: مور ستاسو
مېلمانه یو، په چټي پېغورونو باندې د سینووه د خپگان لامل مه کېږئ،
حتمن تا غوښتي وو چې ورسره ځملي او هغه له دې کار ډډه کړي ده،
اوس...

(نفر نفر نفر) یې خبرې ور غوڅې کړې او ویې ویل: سمه ده، ما
له پیل څخه ته وپېژندې او تا ته مې (بادار) وویل ای کاپتا غلامه! په
لومړي ځل مې چې ستا بادار په دارالحیات کې ولید، نو همداسې وه چې
تا وویل، ما هم د هغه د دې ځانسانني په پار هغه ته گرانبيه گوتمی

ورکړه خو په ځوانۍ کې یې چې ته هم په جریان کې وې او هغه ته به دې نصیحت کاوه، همدا سینووه و چې له ما به یې لاس نه اخیست او غوښتل به یې چې راسره ځملي.

(نفر نفر نفر) ناڅاپه پر ماشوم او موتي سترگې ولگېدې او وپېل: ويل: ما وښئ پوهېږم چې د سینووه مېرمن نه یې او دا ماشوم هم د هغه اولاد نه دی نو ځکه زه هم د مېرمنې په مخ کې محرمانه خبرې نه کوم. موتي وويل: آرام اوسئ.

(نفر نفر نفر) وويل: لومړی اجازه راکړئ چې د تمساح لکۍ شراب چې په دومره لږه موده کې یې د کپ ټوله سیمه ځانته جذب کړه، د مېز په سر کېږدم او یوه یوه پیاله سره وڅښو ترڅو وکولی شم چې په آرامتیا مې خبرې وکړم او تاسو هم په آسانی سره دا خبرې هضم کړئ.

موتي سینووه ته وويل: آیا دا هماغه (نفر نفر نفر) ده چې د مور او پلار قبر یې درڅخه واخیست؟ (نفر نفر نفر) غوسه شوه او وپېل: مهرباني مو وه چې قبرونه مو د زړه ورکولو په بدل کې راوبښل. ما خو د مسو یوه کړۍ هم له چا څخه په زور نه ده اخیستې، سینووه په خپله ټینګار کاوه او زما سره د ساعتېرۍ په پار یې بیه پرې کړه، یوه دوه اړخیزه معامله! تاسو څنګه ومنله چې دا ماشوم ترې واخلي هغه هم له ټولو کړاوونو سره... دوه اړخیزه معامله د هغې له پیدا کوونکي کاپتا سره! کاپتا د (نفر نفر نفر) د مالوماتو څخه حیران شو او غلی کېناست.

(نفر نفر نفر) چې سترگې یې د سینووه په سترگو کې ګڼدلي وې، وپوښتل: آیا د پيشو هغه سر در په زړه دی؟ سینووه سر وښوراوه او (نفر نفر نفر) وپوښتل: آیا در په زړه دي چې د ساعتېرۍ لپاره مې څه شرط وړاندې کړ؟ سینووه بیا سر وښوراوه.

سته هوس له مور څخه وپوښتل: مورجانې! کولی شم وپوښتم چې څه شرط و؟

(نفر نفر نفر) وویل: کیسه یې اوږده ده.. د هغه سړي په اړه چې په یوه ښځه مین شو او هغې ښځې هم بېلابېل شرایط پرې کېښودل او هغه سړي ټول یوځای ومنل.

سینوهه وویل: دا د هغې ښځې جرم و چې زه یې داسې کارونو ته اړ کړم.

- ځواکمن سړي ښځې کوچنۍ او بې ارزښته خیز گڼي، آیا هورم هب نه و چې په لومړي شرط یې د کور دروازه را خچه پچه (ماته) کړه او وروسته یې په کنځلو سره بې ارزښته خوشي کړم، د مسو یوه کړۍ یې هم رانکړه. د مور او پلار قبر خو لېرې خبره ده. ما په ټولو شیانو کې له تاسره شرط کېښود. ته مې له ځانه شلې، تا ان دا غلام هم پر ما خرڅ کړ، اوس په قانوني ډول کولی شم چې د دې غلام د مالکیت دعوا وکړم او هغه خپل کړم ترڅو میخانه جارو کړي! هغه فراري دی او ما یې پیسې خاوند ته ورکړي دي.

کاپتا چې د ماڼۍ خاوند و له دې خبرو سخت خپه شو او ویې ویل: ان هورم هب هم نه شي کولی چې زما له اجازې پرته زما ماڼۍ ته راشي، ته بیا څوک یې چې غواړې زما مالکه شي؟

(نفر نفر نفر) وویل: دا خبرې مو په طبع کې سمې دي خو اوس تاسو زما په میخانه او زما د ساتونکو ترمنځ یاستئ. په بې ځایه پوښتنو خبره مه تېروئ ځکه پوهېږم چې سینوهه ډېر تېری دی چې پوه شي چې په دارالمات کې څه پېښه شوي ده او څه ډول اوس زه دلته یم؟

دا چې پام مې يې شو چې لور يې (ستې) هغې ته مور وويل نو په ځيرکتيا يې ور وکتل. په تالار باندې بشپړه خاموشي حاکمه وه او (نفر نفر) ټول مطالب له پردې پرته د خپلې لور (ست هوس) په مخ کې بيانول:

هغه شپه چې تا زه دارالممات ته وسپارلم، ستا ته خوښې سره سم هر څه چې تا غوښتل، ان له هغې بد په ما تېر شول او څو مياشتې هره ورځ او شپه د دارالممات ټولو کارکوونکو څو څو ځله زه د لوبو د نانځکې په څېر هره شپه له ځان سره ځملولم، د موميایي د تېرې پر سر، هر ځای به يې چې هوس راغی، خلاصه... تر دې چې زه امپندواره شوم، کله چې امپندواره شوم نو هڅه مې وکړه چې ځان ووژنم خو پام مې شو چې د جنين د ساتلو په صورت کې کولی شم چې له څور خلاصه شم او همالته مې پرېکړه وکړه چې هم به له دارالممات څخه ژغورل کېږم او هم به له تا غچ اخلم. د غچ حس ډېر ځواکمن و. همدا ځای و چې نور مې د سړيو د جذب او ښځينه مکر نه شو کولی، نو سرو زرو ته مې مراجعه وکړه. د دارالممات مشر مې ځان ته جلب کړ او ورته ومې ويل: د سرو زرو څخه سربېره به مې يوه وينځه هم در وبښم. هر څومره چې غواړې ساعتېری کولی شې خو دوه شرطونه لرم: لومړی دا چې ما به له دې دارالممات څخه وباسې، دويم دا چې زما د مرگ په اړه شهادتنامه چې د هغه ډاکټر[سينووه] مهر پرې لگول شوی دی، ماته وسپارې ترڅو د نوموړي پر ضد شکايت وکړم. د دارالممات د کارکوونکو مشر ته ښه پېژندلې او ته يې هم چندان نه خوښېدې او ما يې هم سترگې د سرو زرو په واسطه وتړلې، سند يې راکړ او زه هم مستقيماً هورم هب ته ورغلم او ومې ويل: حاضره يم چې له تا سره مالي مرسته وکړم په دې شرط چې [سينووه] جلاوطنه کړې، هغه ځای ته چې هلته ساه هم ونکارې!

هورم هب وويل: زه د سينوهه پوروري يم، سينوهه يو مهربان انسان دی او ماته يې رته گټه هم رارسېدلي ده.

ما[نفرنفرنفر] وويل: زما گټه به هم در ورسېري. زه به سره زر درکړم او ترڅنگ يې د شکايت په مقام کې تاته راغلې يم، ته بايد د پلاوي او ډاکټرانو له نظر سره سم سينوهه له طبابت څخه محروم کړي.

د يوه ژوندي انسان د مرگ شهادت نامه مې مخې ته ورکېښوده او ومې ويل: د يوې ښځې په نوم له يوه ځانگړي ډاکټر څخه شکايت لرم. زما په اند هورم هب تاته ترټولو لږه سزا درکړي ده او تر ټولو آسان مجازات يې درکړی دی د هغه کار په مقابل کې چې تا له ما سره کړی و، ولې؟ ځکه چې تا د کينې کمزورۍ په ځای کې له ما څخه په زوره غچ اخيستی دی، په هغه څه چې ما ډېر تاکيد وکړ او هورم هب مې نهائې پرېکړې ته چمتو کړ دا و چې هغه شپه مې هغه ساتونکي هم پيدا کړل چې د هورم هب په نوم دې له جعلي فرمان څخه په گټه اخيستنې سره دې دوی په دې جنايي جريان کې شريک کړي وو. هورم هب د دې خبرو په اورېدو سره غوسه شو او وبې ويل: دا يو نو د زغملو وړ نه دی، لږ تر لږه خو سينوهه بايد د سوء استفادې له امله هم بايد مجازات شي...

دا بايد هېره نه کړې چې له تبعيد څخه وروسته هم زما د کسانو تر څار لاندې وې، ټول لېږد. رالېږد، خلک او همدا اتوم چې ستاسو ترڅنگ دی؛ هماغا يو نفر يې (نفر نفر نفر) ليد. زه کاپتا بېښم او هغه آزادوم او اوس بايد په بېره وتېښتي... تېر ځل له طبس څخه تېښتېدلې و خو دا برعکس دا ځل بايد طبس ته ور وتېښتي. سينوهه به هم په راتلونکو شپو کې په روان تخت کې هورم هب په لور وروستل شي ترڅو هورم هب له هغه سره د قانون په چوکاټ کې چلند وکړي خو موتي او ماشوم کولی

شي چې په هماغه ودانۍ کې ژوند وکړي چې مخکې يې په اجاره نيولی و ځکه مالومه نه ده چې د تښتېدلې سينووه برخلک به څرنگه وي؟ تاسو اوس استراحت وکړئ او له ماشوم ساتنه وکړئ. وينئ که نه چې (نفر نفر نفر) په هيچا هم څه نه تحمیلوي! کولی شئ چې پاتې شئ ترڅو د دې ماشوم لپاره آسانتياوې درته برابرې کړم او که نه غواړئ نو د هورم هب له امر وروسته چې له سينووه سره به څه رفتار وشي او کله يې چې جلاځای وټاکل شي، له هغه سره يوځای شئ، درېغه چې سينووه خپل کتاب نه وای بشپړ کړی او دا برخليک يې هم پکې اضافه کړی وای...

اښايږ ووايو چې د سينووه جريان له دې وروسته مالوم نه شو چې هورم هب له هغه سره څه وکړل خو د موتيه له خبرو ښکاري چې هورم هب هغه بښلی وي ځکه د کيسې ويونکې (موتيه) مخکې يادونه وکړه چې کله مې مور ماته کيسې کولې نو سينووه به کرس کرس خنډل چې د جلی ذهن په دې کيسو مه خرابوه... له دې ښکاري چې د کيسې ويونکې (موتيه) لويه شوي وه او مېرې به يې کيسې ورته کولې. په پايله کې ويلی شو چې سينووه د هورم هب له خوا آزاد کړی شو.

له دې وروسته د کتاب ټول کرکټرونه بدلېږي او موسی عليه السلام پکې راشکاره کېږي. يوازې د سينووه لور (موتيه) پاتې کېږي چې هغه هم د موسی عليه السلام کيسه کوي او د ځان په اړه ډېر څه نه وايي.].

د (نيل زوی/له سينووه وروسته) په کتاب کې د سينووه د

کيسې پای

د ژباړن يادونه

کله چې په ۱۹۴۹ز کال کې د میکاولتاري لخوا په فنلنډۍ ژبه لیکل شوی داستان (مصری/سینوهه) خپور شو نو د نړۍ د غوره ناولونو په لیکه کې ودرېد او د نړۍ ډېرو ژبو ته وژباړل شو. دا چې د غرب د کیسه لیکلو سبک زموږ د پښتو ادبیاتو له کیسه لیکلو سبک څخه یو څه جلا دی نو تر اوسه چې غربي داستانونه پښتو ته را اړول شوي دي له ډېر هرکلي سره مخ شوي چې یو هم پکې د (سینوهه) داستان دی چې ښاغلي محمد عیسی ستانکزي پښتو ته ژباړلی دی.

هر چا چې د سینوهه داستان لوستلی نو ژور اغېز یې پرې کړی او شاید دویم او ان تر درېیم ځل یې هم لوستلی وي. زه هم د هغو کسانو له ډلې څخه وم چې په لومړي ځل د سینوهه کیسې تر اغېزې لاندې راوستم او دا کتاب مې څو څو ځله ولوست او یو نیم هغه فصل چې رت به مې خوښ شو، ان تر لسو ځلو هم ډېر لوستلی دی.

یوه ورځ مې په یوه ایراني وېبسایټ کې یو کتاب تر سترگو شو چې عنوان یې (ادامه سینوهه) و، راښکته مې کړ او ومې لوست. مالومه شوه چې په دې کتاب کې یو څه برخه د سینوهه د کیسې ادامه ده او ورپسې د کتاب ټول کرکټرونه بدل شوي دي او د موسی علیه السلام کیسه یې را اخیستې ده. دا کیسه امریکایی یهود کیسه لیکونکي (هوارډ فسټ) لیکلي ده او هڅه یې کړې ده ترڅو د میکاولتاري په څېر یو اثر رامنځته کړي خو د کتاب له لوستلو وروسته لوستونکی پوهېږي چې ښاغلی فسټ په خپله هڅه کې پاتې راغلی دی. د کتاب اصلي نوم په انګلیسي ژبه (Moses, The Prince of Egypt) دی او مشهور ایراني ژباړن ذبیح الله منصوري د (فرزند نیل) په نوم او همدارنګه بل ایراني ژباړن بهرام افراسیابي د (ادامه

سینووه) په نوم فارسي کړی دی. ما په پیل کې نیت وکړ چې دا ناول باید پښتو ژبې ته وژباړم خو له مطالعې وروسته څرگنده شوه چې د سینووه د داستان په څېر راشکونکی نه دی او یو څه ستونزي لري چې په لاندې توگه به اشاره ورته وکړم:

1. د کتاب په پیل کې د میکاولتاري کیسې کرکټرونه لکه سینووه، کاپتا او موتي شتون لري او له هغې مودې را وروسته وخت رانغاړي کوم چې هورم هب سینووه تبعید کړ.

2. فارسي ژباړن د کتاب نوم ځکه د (ادامه سینووه) په نوم بدل کړی چې چا د سینووه کتاب لوستی وي نو کله چې خبر شي چې په دې کتاب کې د سینووه د کیسې را وروسته جریان لیکل شوی نو مطالعه به یې کړي او په یو ډول به بازار ورته پیدا کړي.

3. د دې کیسې ویونکې د سینووه لور(موتیه) ده، لکه څرنگه چې د میکاولتاري په داستان کې سینووه خپل برخلیک ذکر کړی دی نو په دې داستان کې د سینووه لور کیسه کوي خو د خپل برخلیک په اړه ډېر لږ څه لیکي او پاتې ټول جریان یې د موسی علیه السلام او فرعون کیسه ده.

4. د کتاب ډېره لږه برخه د سینووه په اړه ده او له سینووه وروسته ټول داستان او کرکټرونه بدلیري چې ناول یو څه د بې خوندي په لور بیایي. د کیسې په پیل کې فرعون(رامسس)، د هورم هب لمسی) ډېر نرم مزاجه ښودل شوی خو وروسته بیا خونخوار او ظالم ترې جوړ شوی دی.

5. د کتاب په څو فصلونو کې د یوه فرعي کرکټر په اړه ډېر څه لیکل شوي وي خو وروسته نوموړی کرکټر له کیسې څخه ورک شي او تریایه یې پته نه لگېږي چې څه ورسره وشول او برخلیک یې

څنگه شو او لوستونکی په وسوسه کې پاتې کېږي. د بېلگې په توګه د فرعون یو ورور (شنار) ډېره هڅه وکړې چې له (رامسس) څخه تاج وګټي خو بريالی نشي، په پای کې د (شنار) په اړه هېڅ هم نه دي ویل شوي چې څه ورسره وشول، بله بېلګه یې د یونان د سپارټا واکمن (تراوا) او د هغه ملکه وي چې مصر ته راغلي دي او د کتاب څو څپرکي ورته ځانګړي شوي دي خو په پای کې یې برخليک یو ډول مبهم دی چې دوی څه شول؟ آیا یونان ته بېرته ستانه شول او که رامسس ووژل؟ د کیسې په ترڅ کې دې ته ورته نور کرکټرونه هم شته چې عاقبت یې نامالوم دی لکه د موسی علیه السلام د ښوونځي دوران څو ملګري او یو پاروګر چې ماران ساتي.

کله چې د کتاب لومړی څپرکی مطالعه کړئ نو مالومه به شي چې لیکوال ان د اصلي کرکټر(سینووه) د برخليک په اړه هم سم وضاحت نه دی ورکړی او لوستونکی باید لږ فکر وکړي ترڅو په خپله مالومه کړي چې له سینووه سره څه وشول؟

6. د کیسې پېښې که په ژور ډول وکتل شي نو ډېر ځایونه له یو بل سره ټکر لري او همدا د کیسې ترټولو لوی عیب ګڼلی شو.

7. د کیسې لیکوال د موسی (عليه السلام) د کیسې یو څه برخه یې له خپل ځان څخه لیکلي ده او وروسته یې له اسرایلي منابعو څخه اخیستې ده چې له مصر څخه د بني اسراییلو قوم په وتلو پای مومي. داسې پای چې نه خوښي پکې وي او نه تراژیدي.

8. ډېری وخت د ځینو کیسو تراژیدي هم خوندوره وي، د دې کتاب مؤلف هڅه کړې ده چې په کتاب کې یو څه تراژیدي هم ځای کړي ترڅو عواطف راوپاروي خو ښکاري چې په خپله هڅه کې نه دی بريالی شوی.

9. د کتاب مهم کرکټرونه یو رقم نومونه لري چې لوستونکی په اشتباه کې کېږي، د بېلگې په توګه د مصر فرعون او ملکه دواړه یو نوم (ست هوس) لري او همدارنګه د کیسې په منځ کې یو طبیب راپیدا کېږي چې نوم یې (آتون موسی) وي چې لوستونکی یې له موسی علیه السلام سره اشتباه کوي. بل نوم د سینوهه د لور (موتیه) دی چې د سینوهه له وینځې سره (موتی) سره اشتباه کېږي.

لکه څرنگه چې مخکې مو یادونه وکړه (له سینوهه وروسته) یا (د نیل زوی) کتاب چې دواړه د یو کتاب نوم دی، ما تر هغې برخې پورې پښتو ته وژباړه څومره چې د سینوهه جریان پکې لیکل شوی دی.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**